Şeker Çocuk

YIL : 12 SAYI : 85 MAYIS - HAZİRAN 1994

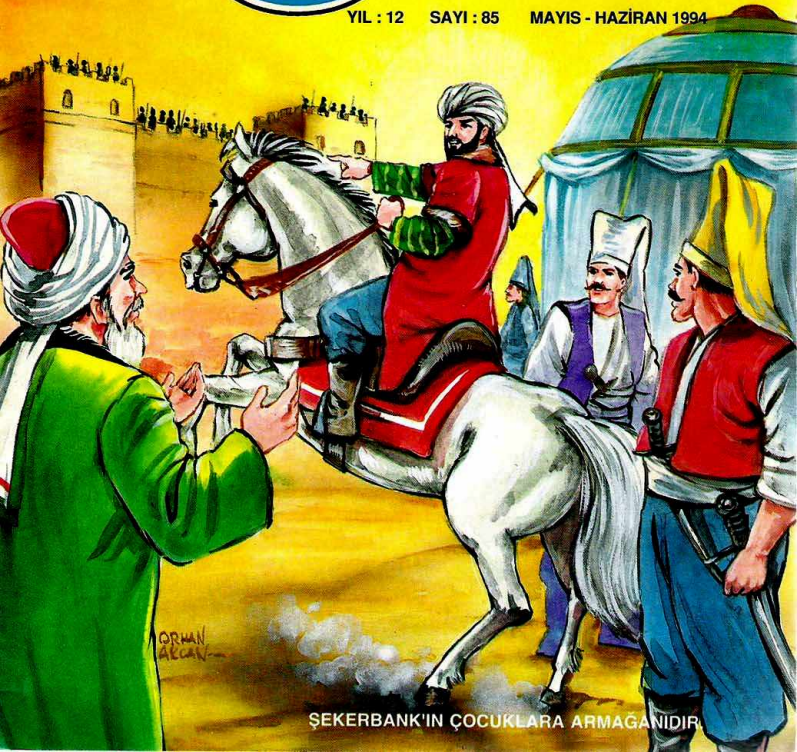

ŞEKERBANK'IN ÇOCUKLARA ARMAĞANIDIR

BU SAYIDA

Sevgili Çocuklar 1
İstanbul'un Fethi Esnasında Osmanlının Teknik Gücü 2
Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı 4
Tekerleme Şekerleme 5
Yeni Türk Devletleri : Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 6
Atasözlerimiz 8
Bulmaca 9
Sanat: Latifoğlu Konağı 10
Spor : Bandi 12
Bilim ve Teknik: Amatör Astronomiye Kişisel Bir Bakış 14
Havadan Hafif Balsa Ağacı 15
Hikaye: Çocuk Bahçesindeki Bekçi 16
Din ve Ahlak Üzerine: Çocuklar Bir Milletin Geleceğidir 18
Şiir: 19 Mayıs 20
Düşün, Bul 21
Şeker Çocuk 22
Test 23
Çizgi Roman: Teke Tek 25
Mektup Arkadaşları 29
Sizin Köşeniz / Bulmaca Cevapları 30
Seve Seve Boya 32
Şeker Çocuklarımız 33

YIL : 12 • SAYI : 85,
MAYIS-HAZİRAN 1994

Sahibi
Şekerbank T.A.Ş. Adına
Hasan Basri GÖKTAN
Genel Müdür

Genel Yayın Yönetmeni ve
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet IŞIKKAYA

Editör
Mustafa SAĞLAM

Resimleyen
Hülya - Orhan AKCAN

Adres:
ŞEKERBANK T.A.Ş.
Genel Müdürlüğü
Atatürk Bulvarı No: 171
06680 Bakanlıklar - ANKARA
Tel : 0 (312) 417 91 20 (30 Hat) / 1534
P.K.: 149 - 150, 06663
Küçükesat - ANKARA

İki ayda bir yayınlanan Şeker Çocuk Dergisi satılmaz ücretsiz dağıtılır

SEVGİLİ ÇOCUKLAR

İstanbul'un fethi büyük ve kutlu bir başlangıçtır. Bu başlangıçta azim, inanç ve ideal vardır. Asırlar boyu fethedilmeyi bekleyen İstanbul, Hazreti Peygamberin müjdesine erişti-ğinde, Türk'ü ve Müslümanı da tanıma fırsatına kavuştu.

541 yıl öncesi fethedilen İstanbul'a ilim irfan ve inanç yüklü Fatih'in ordusu din ve vicdan hürriyetini bağışladı, milliyet ve ırk ayrıcalığını gütmedi. Sevgi ve hoşgörüyü tanıttı. Dayatma ve zulmü aklından bile geçirmedi. Onun içindir ki İstanbul halkı (kardinal külahı yerine Türk'ün sarığını) tercih etmiş ve şehrin tesliminde onları çiçeklerle karşılamışlardır.

Sevgili çocuklar, İstanbul'un fethi çağ değiştiren bir olaydır ve mutlaka sebep ve sonuçları itibariyle çok iyi öğrenilip anlaşılması gerekir. Atalarımızın mazideki başarıları bizim geleceğimizin moral gücü ve manevi desteğidir. Onların kültürel mirasının özümsenmesi gerekir. Bu bakış açısının ışığında, günümüzdeki hadiseleri değerlendirdiğimizde, insanlık anlayışımızın ne kadar yüce olduğu daha kolay anlaşılır. Bugün Bosna-Hersek'teki müslümanlara reva görülen yok etme politikası karşısında, bu anlayış farklılığı ve önemi daha belirgin olarak ortaya çıkar.

Olmazı olur yapan ve imkansızı başaran atalarımız, inanç ve gayretle başarılamayacak bir şey olmayacağını defalarca ispatlamışlardır. İstilacı devletlerin memleketin üstüne çöreklendiği ve bütün çıkış yolları ve kurtuluş ümitlerinin bir bir kaybolmaya yüz tuttuğu bir anda, Samsun'a ayak basan Atatürk, Türk Milletine olan güvenini öne alarak, Anadolu'ya geçti ve Büyük Kurtuluş Mücadelesini başlattı. Bu başlangıçta da halkına, ordusuna inanmış, azim, irade ve inanç yüklü bir lider vardır. Böylesi büyük liderlerin öncülüğünde aşılamayacak sur ve kale, kazanılamayacak savaş ve mücadele yoktur. Bir hedef uğruna tek yürek tek vücut olmuş bir millet gerektiğinde çağ değiştirir, gerektiğinde de hasta adam'ı diriltir.

Fatih'ler Atatürk'ler yetiştiren bir milletin çocukları olarak onların mirasına iyi sahip çıkmalı ve onların ruh heyecanını kendi benliğimizde yaşatmalıyız.

Mehmet IŞIKKAYA

AJANS - TÜRK
MATBAACILIK SANAYİİ A.Ş.
İstanbul Yolu 7. km,
Necdet Evliyagil Cad. No: 24,
Batıkent önü - ANKARA
Tel : 0 (312) *278 08 24
Fax: 0 (312) 278 18 95

İSTANBUL'UN FETHİ ESNASINDA OSMANLI'NIN TEKNİK GÜCÜ

İstanbul'un fethinin inanç, iyi yetişmiş insan ve üstün bir teknolojinin işbirliği ile ortaya çıktığı bir gerçektir. Fatih Sultan Mehmet askerinin teknik kabiliyetine o kadar güveniyordu ki, İstanbul'un fethedilmemesi için bir neden bir engel görmüyordu.

Fatih Sultan Mehmed'in Türbesi

Tarihte cereyan eden olaylar, onları meydana getiren insanların amaçlarına ve bu olaylardan elde edilen sonuçlara göre önem taşır. Bu manada değerlendirildiği zaman bir çağı kapayıp, yeni bir çağı açan İstanbul'un Fethi, insanlık tarihinin en önemli olaylarındandır. Bu Fetih Türk-İslam tarihi bakımından da çok önemlidir. Hz. Muhammed **"İstanbul elbette fetholunacaktır. Onu fetheden emir ve büyük emir, onun ordusu ne büyük ordudur."** buyurmuştur.

Hz. Muhammed'in bu övgüsüne kavuşmak şerefi, genç hükümdar Fatih Sultan Mehmet Han'a ve O'nun şanlı ordusuna nasip oldu. Bu şerefi Türk Milleti kazandı. Bu millet İstanbul'u kubbeler belgesi yaptı. Yabancı tarihler bile bu fethin nasıl gerçekleştiğini, kumandanların dirayetini, askerlerin kahramanlığını anlatmaktadırlar. Fatih'in ordularının iman gücü üstün teknikleriyle birleşince Allah bu büyük fethi onlara nasip etti. Karadan gemi yürüten, büyük çapta toplar döktüren Fatih'in askeri dehası önünde şehrin surları çöktü. Ulubatlı Hasan Şerefli bayrağı kale burcuna dikti.

Bu büyük fetihte her nefer bir ordu kesildi. Bütün kumandanlar, Tuğlu Vezirler, Tolgalı askerler canla başla çalıştılar. Bir yandan nur yüzlü Akşemseddin ellerini açıp Hakka niyaz ederken, diğer yandan yeni dökülen koca toplar surlardan gedikler açıyordu. İman ve tekniğin ahenkleşen kudreti, zeka ve cesaretin perçinleşmiş kuvveti karşısında bin yıllık hıristiyan dünyasının başkenti Bizans çöktü. Gürleyen topların sesine, fethi müjdeleyen tekbir sesleri karıştı. Böylece o fethi mübin gerçekleşti. Tarihin akışını değiştiren genç Fatih, şaha kalkmış beyaz atı üzerinde, bir adalet meleği gibi şehre girdi. Fatih'e fethi nasip eden yüce yaratıcısına karşı secdeye kapanarak şükretti.

Vaktiyle haçlı orduları İstanbul'a girdikleri zaman dökmedik kan, söndürmedik ocak bırakmamışlardı. Hıristiyanlık hamisi diye ortaya çıkan bu adamlar, şehri yağma etmişlerdi. Şimdi Fatih Sultan Mehmet Han, hıristiyanlara ummadıkları imtiyazlar veri-

yordu. Fatih, "Herkesin canı, malı, ırzı emniyet altındadır." diyordu. Müslüman olmayanları da himayesi altına almıştı. Verdiği bir emirle savaşarak girdiği İstanbul şehrinde kimseye dokunulmamasını istedi. Düşmana İstanbul'da Kardinal külahı görmektense, Osmanlı sarığını tercih ederiz." dedirten adaletini gösterdi. Türk girdiği yeri tahrip değil, imar eder. Aldığı yerlere adalet götürür. Eşitlik ve hürriyeti devamlı sağlar. Fatih Sultan Mehmet Han'da bunu yaptı. O adaletin mülkün temeli olduğunu çok iyi biliyordu. Çünkü bu zafer hakkın ve adaletin zaferiydi. Allah yolunda çalışanlar daima zafere ulaşır ilkesine inanmıştı. Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'inde "Bizim uğrumuzda çalışanları elbette yolumuza eriştireceğiz. Allah şüphesiz iyilik yapanlarla beraberdir."

Fatih, 1453'te İstanbul'u Fethettiği zaman imara başladı, bir çok işler başardı. Savaşarak aldığı şehirde ne kadar tahribat varsa imar ettirdi. Hatta yıkılmak üzere olan kilise ve mabetleri bile tamir ettirip, "dinlerinizi istediğiniz gibi yaşayın" diyerek hıristiyan halka bıraktı.

Bu arada ilim yuvaları kurdurdu. **Vakfiyesinde** dediği gibi şehri ilim yurdu ve bilim adamlarının toplandığı yer haline getirdi. Memleketin içindeki ve dışındaki ilim adamlarını İstanbul'a topladı. Fatih Külliyesi O'nun ilme verdiği önemin canlı şahidi-dir. O'nun zamanında olduğu gibi başka bir devirde bu kadar çok ilim adamının bir yere toplandığını tarih yazmıyor. Fatih dini ilimlerin yanında tıp ve fen ilimlerine de çok geniş yer vermiştir. Kurduğu müesseseleri ile Yüce Allah'ın kendisine nasip ettiği büyük fethin şükrünü ödemiş oldu Cenab-ı Hak kendisinden razı olsun. Bu fethin şehitleriyle gazilerine bol bol rahmetler dileriz.

Biz kadirşinas bir milletiz. Her yıl büyük fethin yıl dönümünü kutlamayı şerefli bir borç biliriz. Bu vesileyle fetih gününün heyecanını yaşarız. Kaderin hiç bir zaman bizi, güzel şehrimiz İstanbul'dan ayırmamasını dileriz.

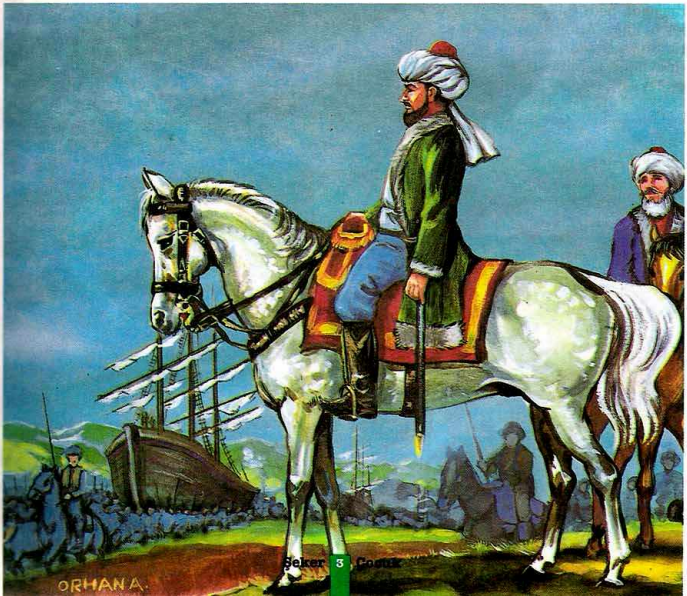

19 Mayıs 1919

ATATÜRK'Ü ANMA GENÇLİK ve SPOR BAYRAMI

Atatürk'ün Samsun'a çıktığı gün olan 19 Mayıs 1919 Türk tarihinde heyecanla anılan önemli dönüm noktalarından biridir. Bu nokta Türk milletinin en mutlu günlerindendir. Çünkü Atatürk bugün gönlünde Türk yurdunu kurtarmak ateşi Türk milletini yükseltmek sevdasıyla Samsun'dan Anadolu toprağına ayak basmıştı.

Bu ülke bitti, bu millet öldü sanıldığı bir sırada Atatürk', damarlarındaki soylu kandan kuvvet alarak milletinin başına geçti. Yaralı Türk milleti onu bağrına bastı, etrafında kenetlendi. Bini bir oldular. Türk yurdunun kurtarılmasında hem fikir oldular. Atatürk'ü kendilerine lider kabul ettiler. Bütün millet aynı nakaratı tekrarlamaya başladı. "Ya İstiklâl, Ya Ölüm" ne pahasına olursa olsun kurtuluşa kadar savaşma andı içindi. Birlikten kuvvet doğar fikri hakim kılındı. Bütün dünyanın baş eğdiğini sandığı Türk Milleti düşmanlarını ezdi, denize döktü. Bu vesile ile Türk yurdu gerçek istiklaline kavuştu.

Atatürk bu kutsal topraklar üzerinde Türk devletini yeni temellerle yeniden kurdu. Bu milleti layık olduğu şekilde yöneltti. Cumhuriyet gibi büyük bir eseri Türk gençliğine emanet etti.

İşte bu emanetin bekçileri olan gençler, her yıl bu emaneti yad etmek için bir araya gelip bayram olarak kutlamaktadır.

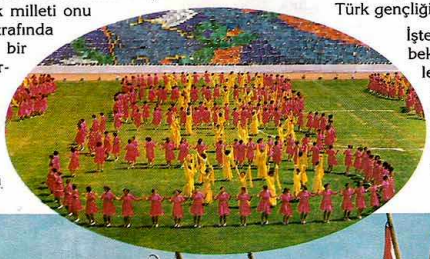

TEKERLEME ŞEKERLEME

Amin dedik
Dilli düdük
Bunu bulduk
Bunu yedik
Daha olsa
Daha yerdik

Çıktım erik dalına
Anda yedim üzümü
Geldi bostancı dede
Yeme benim kuzumu

Y. EMRE

YENİ TÜRK DEVLETLERİ

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

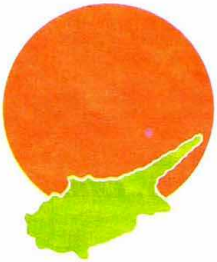

1974 yılında yapılan bir askeri hareketle yaklaşık % 40'ı Türk kesiminin eline geçen ada, Kıbrıs Türk Federe Meclisinin 15 Kasım 1983 tarihinde aldığı bir kararla da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti adı ile Devletliğini ilan etmiştir.

TARİHİ DURUMU: Kıbrıs Adasını tarihi çok eskilere dayanmaktadır. Adaya sırasıyla Mısır firavunlarının, asurların, İranların, Yunanlıların, Romalıların ve çeşitli beyliklerin idaresinde kaldı. Emevi Halifesi Muaviye tarafından fethedildi. Bizanslıların eline geçti. İngiltere ve Fransa sömürgesinde kaldı. Venediklerin eline geçti. Yavuz Sultan Selim Mısır'ı Fethedince Kıbrıs adası Türkler için tehlike arzetmeye başladı. 1571 yılında Lala Mustafa Paşa adayı Osmanlı topraklarına kattı.

Kıbrıs bir sancak (İl) iken 1878'de İngiltere ile yapılan bir antlaşma ile adanın yönetimi İngiltereye bırakıldı. Osmanlılar İngiltere'nin aleyhine Cihan savaşına girince, Ada İngilizler tarafından sömürge olarak Britanya'ya verildi. Türklerin Vakıf arazilerine el kondu. Özel mülkiyetleri azaltıldı. Türk halkı yoksul duruma düşürüldü. Türkler adayı terk etmeye başladılar. işte bu tarihten sonra adada Türkler azınlık durumuna düştüler.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Batılı devletler sömürgelerini bırakınca Yunanistan Kıbrıs'ı istedi. Yunanlılar el koydukları topraklarda katliam yapmaya başlayınca Türklerde sert muhalefet izlemeye başladı.

Yunanistan'ın gayesi batıdan yapamadığı saldırılarını güneyden yaparak Türkiyeyi çember içine alma sevdasındaydı. Önce Rum Türk Cumhuriyeti ada olmayınca 1974 yılında KIBRIS TÜRK FEDERE CUMHURİYETİ, ardındanda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kuruldu.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin başkenti Lefkoşe nüfusu 200-250 bin civarında, yüzölçümü 3700 km2, Resmi dili Türkçe, Dini müslümanlık, para birimi TL. bayrağı kırmızı ve beyaz renklerden oluşan ay-yıldızdır.

FİZİKİ YAPISI: Adanın kuzey kesiminde kurulan bu devlet toprakları içinde kalan kuzey dağları, Türkiye'nin

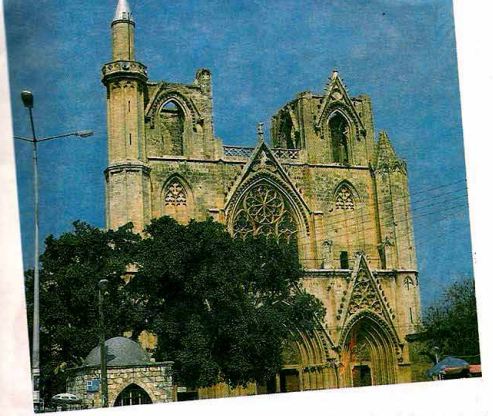

Toros dağlarının uzantısıdır. Bu dağların en yüksek yeri 1019 m. ile beşparmak dağıdır. Kuzey dağları Morfu Körfezi'nden Andreas Burnu'na kadar kıyıya paralel olarak uzanır. Güneyde yer alan Tradaslar ile Kuzey dağları arasında yer alan Meserya ovasının bir kısmı devlet topraklarına aittir.

Kuzey kıyıları oldukça düz olup girinti ve çıkıntılar azdır. Magosa Körfezi, Güzelyurt Körfezi, Larnaka Körfezi gibi geniş körfezleri vardır. Başlıca akarsuları Meserya ovasını sulayan Çakıllıdere ve Kumludere'dir.

TABİİ KAYNAKLAR:

Bitki Örtüsü: Akdeniz iklimi hüküm sürdüğü için bu iklimin bitki örtüsü olan maki, Meserya ovasının başında tüm araziyi kaplar. Beşparmak dağlarının bir kısmı ormanlıktır. Bu ormanlar selvi, çam ve ardıç ağaçlarıyla kaplıdır.

İKLİMİ: Adada Akdeniz iklimi hüküm sürer. Yazları kurak ve sıcak, kışları yağışlı ve ılık geçer. Yüksek bölgelerde yıllık yağış miktarı 1015 mm. yi bulurken, alçak bölgelerde bu miktar 510 mm. geçmez.

NÜFUS VE SOSYAL HAYAT: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin nüfusu 250.000 civarındadır. Halkının hepsi Türk olup, Türkçe konuşur. Resmi dil Türkçe'dir. Önemli şehirleri Lefkoşe, Magosa, Girne ve Güzelyurt'tur.

EKONOMİ: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ekonomisi tarıma ve turizme dayanır.

TARIM: Tarım ürünleri arasında en çok narenciye yetiştirilir. Bağcılık da çok Tarım ürünleri arasında, patates, buğday, arpa ve sebze yer alır. Son yıllarda arıcılık ve hayvancılık da gelişme göstermiştir.

SANAYİ: Sanayi gelişmemiştir. Tekstil, mobilya ve ayakkabı gibi imalat sanayi vardır.

TİCARET: Ticareti Türkiye'nin yanı sıra, ingiltere, Almanya, Japonya ve birçok ülke ile yapmaktadır. Avrupa ülkelerine narenciye ve bağ ürünleri ile patates, Ortadoğu ülkelerine de canlı hayvan ihraç edilmektedir.

ULAŞIM: Deniz ve hava ulaşımı Türkiye bağlantılıdır. Şehirler arasında ulaşım asfalt yollarla sağlanmaktadır.

EĞİTİM: Türk Eğitim sistemi uygulanmaktadır. Lise veya dengi okullardan sonra öğrenciler yüksek öğrenimlerini Kıbrıs'ta kurulan Akdeniz Üniversitesi'nin yanında Türkiye'de de sürdürmektedir. Bunun yanında az sayıda yüksek öğrenim için İngiltere, Amerika ve diğer ülkelere gidenlerde vardır. Okumayazma oranı % 98 olup okulsuz köy yoktur.

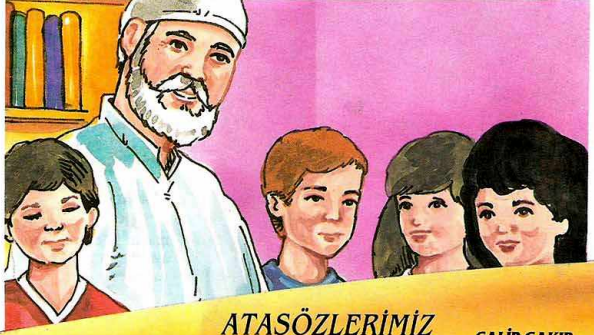

ATASÖZLERİMİZ

GALİP ÇAKIR

Sevgili Çocuklar!

Babanızın babasının, hatta dedesinin, onun da dedesinin olduğunu hiç düşündünüz mü? Yüzyıllarda geriye gidelim. Aman ne kadar da çok dedemiz varmış, öyle değil mi? İşte bu dedelerimiz bizlerin atalarıdır. Bu insanlar yüzyıllar boyunca elde ettikleri tecrübeleri kendilerinden sonraki nesillere aktarmışlardır. Bunlara kültür denir. Kültürün bir kısmı "Ulu sözü dinlemeyen uluya kalır." "Danışan dağı aşmış, danışmayan yolunu şaşmış." gibi özlü sözler hâline gelmiştir. İşte bunlara da ATASÖZÜ diyoruz. Atasözleri halka mâl olmuştur. Onları herkes sever.

Dilimiz atasözleri bakımından çok zengindir. Çünkü, Türkçe dünyânın en eski dillerindendir.

Atasözleri çok eski çağlardan süzülüp geldiği için, dillere anlamca derinlik kazandırır. Ayrıca diller atasözleriyle zenginleşir. Ne kadar çok atasözü bilirsek, konuşmalarımızda ve yazılarımızda bunları bol bol kullanırız. Böylece daha güzel ve daha anlamlı konuşmuş ve yazmış oluruz.

Atasözleri bizlere faydalı öğütler verir. İnsanların iyi günleri olduğu gibi kötü günleri de olur. Meselâ, hiç beklemediğimiz bir zamanda hasta olabiliriz. Veyâ bir sel gelir, eşyalarımızı götürebilir. Yâhut bir yangın çıkabilir. Böylesi kötü günlerimizde uğradığımız zararı karşılamak üzere, bir bankada birikmiş paramızın olması ne kadar güzel, değil mi çocuklar? Bunun için atalarımız "Ak akçe kara gün içindir." "Damlaya damlaya göl olur." gibi bazı uyarıcı sözler söylemişlerdir. Böylce, iyi günlerimizde geleceğimizi düşünmemizi öğütlemişler.

Atalarımız bizim sağlıklı yetişmemizi istemişler. Bunun için de "Ayağını sıcak tut, başını serin. Kalbini ferah tut, düşünme derin." "Demir nemden, insan gamdan çürür." "Açıkta dur, delikte durma." "Can boğazdan gelir." "Hasta yemek yemez, para yer." demişler.

Yine onlar, tembel tembel oturmamızı istememişler. Bu sebeple de "İşleyen demir pas tutmaz." "İki el bir baş içindir." diyerek bize çalışmayı tavsiye etmişler.

Atalarımız güzel ahlâkı her şeyin üstünde tutmuşlar. Bizim güzel ahlak sahibi olmamızı istemişler. Bunun için de bize çok güzel, özlü, veciz sözler bırakmışlar. Biz de yazımızı bu konuyla ilgili atasözleri ile bitirelim: "Tatlı ye, tatlı söyle." "İyi insanda fena lâkırdı durmaz." "Yalancının evi yanmış, kimse inanmamış." "Eğri oturalım, doğru konuşalım."

BULMACA

AŞAĞIDAKİ HER BİR SÜTUNDA 5 NESNEDEN BİRİSİ DİĞERİYLE UYUMSUZDUR. UYUMSUZ OLANI BULUN!..

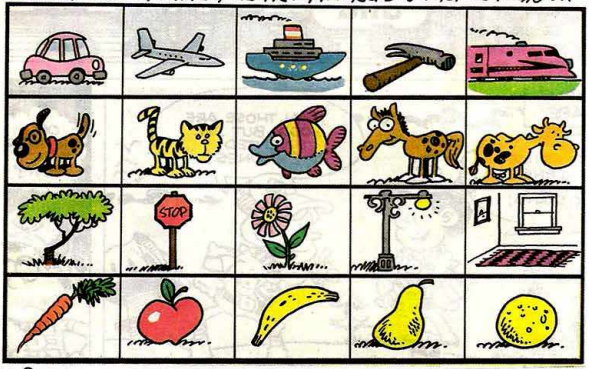

AŞAĞIDAKİ KUTUCUKLARDAN İKİSİ AYNI NESNEDEN BULUNDURMAKTADIR. ONLARI BULABİLDİNİZ MİSİNİZ?

DOĞRU YOLU BUL

UZAYLI KÜÇÜK DOSTUMUZU İSTEDİĞİ YERE ULAŞTIRIN.

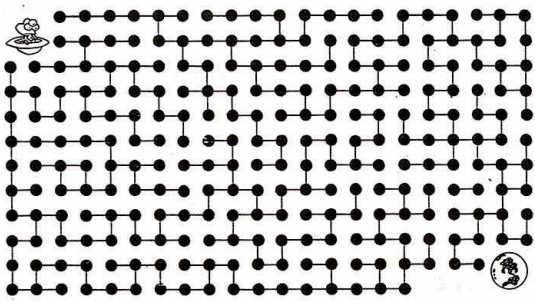

SAĞINDA ■, SOLUNDA ▲, ALTINDA ●, ÜSTÜNDE + BULUNAN ★ (YILDIZI) TESBİT EDİN?.

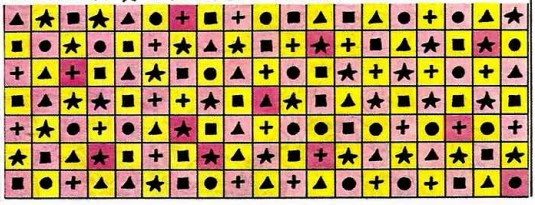

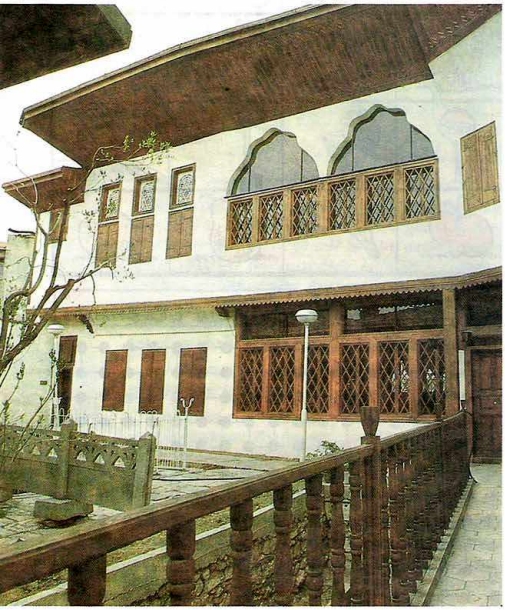

LATİFOĞLU KONAĞI

“Bugün Tokat'ta gezilmesi son derece önemli olan Latifoğlu Konağı büyük ölçüde boyandığı renk hakimiyeti ile eski Türk evlerinin bir uzantısını teşkil etmektedir.”

Anadolu'nun dışından gelen ve Anadolu'nun islamlaşması için çalışmalarda bulunan erenler grubu bulundukları her yere Türk Kültürünü götürmeyi de ihmal etmemişlerdir. Eski bir tarihi geçmişi bulunan Tokat, uzun yıllar Türk Devletlerinin hatta Hititlerin, Perslerin, Romalıların yerleşim merkezliğini yapmıştır.

Bu uzun tarihi geçmişe sahip olan şehirde sayısız tarihi eser bulunmaktadır. Sivil mimarinin özel bir bölümünü teşkil eden evler ise Tokat'ta yapılan çalışmalar ile günümüze, gerek restore edilerek, gerekse yerinde korunarak gelebilmiştir.

Bütün bu evler içinde ev sınırları dışına çıkan mimariler de bulunmaktadır ki, bunlar konak olarak isimlendirilmektedir. Bunların içinde çok yeni bir zamanda restore edilerek halka açılan çok güzel bir konak bulunmaktadır. Bu konak Latifoğlu Konağıdır.

Latifoğlu Konağı olarak tanınan konak, restore edilerek aslına uygun hale getirilmiştir. Konak hemen şehir içinde yer almaktadır. Ev mimarisinin dışında tam bir "L" şeklinde düzenlenmiş olması ile de dikkat çekmektedir. Üç tane dış sofa ve iki sıra odalı olarak düzenlenmiş bulunan yapının bahçesinde bir de güzel havuz bulunmaktadır. Barok üslupla yapılmış olan konak, ahşap oymaları ile adeta bir müze görünümündedir. Özellikle bey odası olarak adlandırılan bölümde bulunan nefis ahşap tavan göbeği ve üzerindeki

oymalar dikkat çekicidir. Bu dantel gibi işlenmiş tavan göbeğinin sınırlandırdığı kare çerçeve ise yine bezeme motifleri ile süslenmiştir. Odayı çepeçevre saran ve dalgalı "S" motifi gösteren pencere üstü korniş kıvrımlarının yanında yine bezemelere sahiptir. Spiral tavan göbeğinin sarkıt halindeki uç kısmı ise ok ucu şeklinde sonuçlanmaktadır. Yine oda içinde görülen düğümlü sütun çeler barok etkisiyle görüldüğü bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Aynı odada bulunan ve kademeli olarak düzenlenmiş olan davlumbaz, taç yapraklı motiflere sahiptir. Kapı kirişlerinin ahşaptan yapılmış perde kabartmaları, dolap kapakları, tavan kirişleri ve küçük nişler ahşap işçiliğinin barok sanata uygulanmış güzel bir şeklinin örneği olarak görülmektedir. Bu ahşap malzeme çivisiz olarak inşa edilen, özellikle kapılarda görülen geçme teknikleri Latifoğlu Konağını daha da ilginç kılmaktadır.

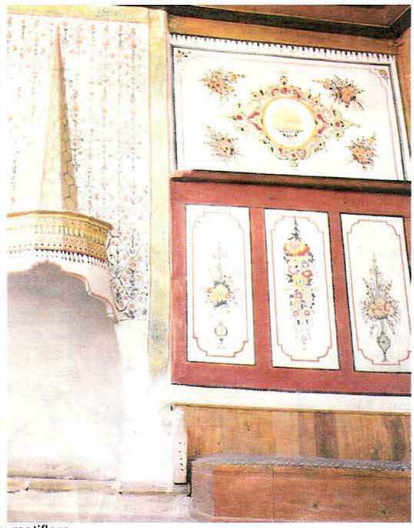

Anadolu evlerinde gördüğümüz hemen hemen bütün özellikleri burada da bulmak mümkündür. Konak içinde yer alan kubbeli, külhanlı ve mermer döşeli bir de Türk Hamamı yer almaktadır. Bey odasının alt katında görülen ve içinin tamamen manzara resimleri ile süslü olan ikinci bir odanın varlığı konağı daha da ilginç göstermektedir. Yine bu odanın tavanı spiralli olarak düzenlenmiş olup, etrafı kare bir çerçeve içine alınmıştır. Odada bulunan alçı şebekeli pencerelerin aralarına cami, manzara, meyve gibi resimler bulunmaktadır. Bütün bu resimler gayet gerçekçi olarak çizilmiş ve renklendirilmiştir. Ahşap tavan ve duvar işlerinde altın yaldız süsleme unsuru olarak yine ön plandadır. Davlumbaz arkalarında görülen çini taklidi nakışlar ile alçı süslemeler restorasyon sonrasında tamamen canlandırılmıştır. Konak dıştan altı kaplamasız düz bir saçak ile örtülüdür. Bu oldukça geniş bir yer teşkil etmekte ve çatı çıkıntısının altı boş kalmaktadır. İç kısımdaki inşaatta Bağdadi ve Karkas aracı kerpiç dolgu üzeri, sıra ile kapatılmıştır. Gerek sıra, gerekse ahşap üzerine yapılan kalem işi nakışlar diğer Tokat evleri ile benzerlik göstermektedir. Bunun yanında Latifoğlu Konağı'nda görülen normal pencere dizilerinin üzerindeki alçı şebekeli ve vitraylı tepe pencere dizisi tarihlendirme olarak 16. ve 17. yüzyıldan kalan örnek yapılar ile büyük benzerlik göstermesi açısından çok önemlidir.

Bugün Tokat'ta gezilmesi son derece önemli olan Latifoğlu Konağı büyük ölçüde boyandığı renk hakimiyeti ile eski Türk evlerinin bir uzantısını teşkil etmektedir.

Bunun yanında son yıllarda restorasyon olarak sevindirici örnekleri görülen çalışmaların bir ürünü olması açısından da ön plana çıkmaktadır. konak ev mimarisi içinde yaşayan en eski evlerden olması itibariylede de önem kazanmaktadır. Mimarisi ile olduğu kadar mimarisine bağlı olan bir başka eleman açısından da dikkat çeken evlerdeki, kapı tokmakları, üzerinde ayrıca durulması gereken bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Buradaki tokmaklar, el, boynuz, yay ve palmetli halka biçiminde gözükmektedir. Tamamının metalden yapıldığı anlaşılan tokmaklar zaman zaman yenileri ile de değiştirilmektedir. Bunlara bağlı olarak düzenlenmiş bulunan kapı kolları ise "U" şeklindeki enine bir düzenleme olarak görülmektedir. Boynuz ve el'in sembolik anlamlarından dolayı bu bölgede ve Anadolu ev mimarisinde sıkça rastlanan birer motif olması dikkat çekilmesi gereken bir noktadır.

SPOR BANDİ

Bandi genelde buz hokeyine benzer; ancak iki oyun arasında bazı farklılıklar vardır. Örneğin, bandi daha büyük bir alanda oynanır. Oyun kalelerin arkasındaki alanda sürdürülemez. İki takım arasında oynanan oyun sırasında, alanda her takımdan yalnız 11'er oyuncu bulunabilir. Oyuncular kıvrık uçlu birer sopa kullanırlar. Buz hokeyinde, karşı takımın kalesine daha fazla gol atabilen takım karşılaşmayı kazanır.

Bir takımda ikisi kaleci olmak üzere 14 oyuncu bulunur; ancak bu oyunculardan yalnız onbiri aynı anda oyun alanında bulunabilir. Yedek oyuncular, oyunun herhangi bir anında oyuna girebilirler. Oyuncu değiştirme her zaman, yan çizgi ile orta çizginin kesiştiği noktada yapılır.

Oyun 45'er dakikalık iki devrede oynanır. Birinci devreden sonra 5 dakikalık ara verilir. Takımlar yer değiştirerek ikinci devreye başlarlar. Oyundaki eşitlik anında 15'er dakikalık uzatma yapılır.

Top, renkli plastik ya da benzeri maddeden yapılır. Ağırlığı 58-62 gramdır. 1.5 m. yükseklikten buz üzerine bırakılan topun zıplama yüksekliği 15-30 cm arasında olmalıdır.

Sopalar tahtadandır. Uzunluğu 120 cm, genişliği 6 cm'den çok olmamalıdır. Üzeri şeritle sarılan sopalarda metal parça bulunmamalıdır.

Oyuncular koruyucu başlık giyer, ağız koruyucusu ve dolgulu eldiven takarlar. Kaleci sopa kullanamaz. Eliyle tuttuğu topu 5 saniye içinde çıkarması lazımdır. Kaleci ceza alanı dışında

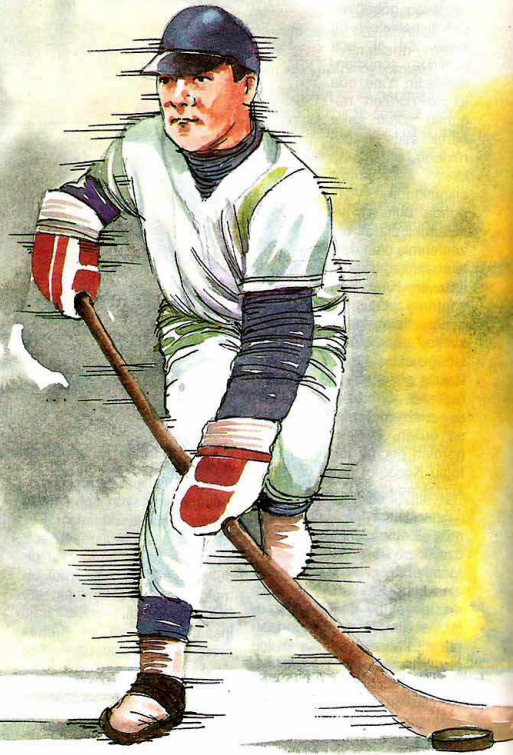

topa elleri ve kollarıyla değemez.

Topla Oynama: Bir oyuncu, Top sopasını kullanarak oynayabilir. Topa ayakları ile vurabilir. Her iki patenin de buz üzerinde olması şartı ile topla, vücudunun herhangi bir bölümünü kullanarak oynayabilir. Diğer oyuncular için tehlike yaratmamak şartı ile buz üzerinde zıplayabilir. Topla ellerini, kollarını, kafasını kullanarak ya da yere yatmış, diz çökmüş durumda iken oynayamaz. Omuz düzeyinin üstünde bulunan bir topa değemez.

Bandi sporu en az 55x100 m boyutlarında olan buzla kaplı bir alanda oynanır. Oyun alanı, tahtadan yapılmış koruyucu levhalarla çevrilmiştir.

Oyunu genellikle 1 orta hakem yönetir; ancak bazı önemli maçlarda iki orta hakem bulunabilir. Orta hakeme, kale çizgileri üzerinde bulunan 2 kale hakemi yardımcı olur. Ayrıca yan çizgiler üzerinde iki çizgi hakemi görev alır.

Bir oyuncu topu kazanmak için ya da kaptırmamak için karşı oyuncuya vücudu değecek biçimde markaja alabilir. Yalnız itme, tutma ve sopayla vurma gibi hareketler yapamaz.

Akın yapan bir oyuncu, topu karşı takımın kale çizgisinin dışına çıkarırsa karşı takıma "Kale Atışı" hakkı verilmesine neden olur. Atışın kaleci, hakemin buz üstünden kendisi yuvarladığı topu kullanarak yapar. Kalecinin kale atışı sırasında diğer oyuncular ceza alanı dışında durmalıdır.

Savunma takımı bir oyuncusu topu kendi kale çizgisinin dışına çıkartırsa, karşı takım bir "Köşe Vuruşu" kazanır. Köşe vuruşunu yapan oyuncu karşı takımın oyuncusuna değdiği sürece topa ikinci kez vuramaz.

Serbest vuruş oyun alanın ceza alanları dışında kalan bölümünde yapılan hata, hatayı yapan takıma karşı yapılan bir vuruştur. Serbest vuruş, hatanın yapıldığı yerde yapılır. Eğer hata ceza alanı içinde yapılmış ise vuruş en yakın serbest vuruş noktasından yapılır.

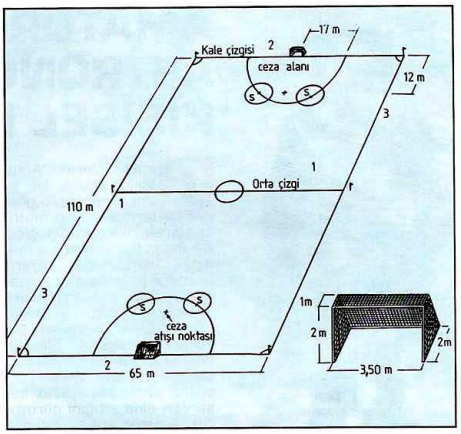

Bir oyuncu, top takım arkadaşlarından biri tarafından kullanılmakta iken, karşı yarı alanda topun önünde ise ve kale çizgisine kendisinden daha yakın en az iki karşı oyuncu yoksa ofsayt durumuna düşer. Topa son olarak karşı takımdan bir oyuncu dokunmuşsa ofsayt söz konusu değildir.

Yandan Vuruş: Top oyunculardan biri tarafından, oyun alanını sınırlayan çizgilerin dışına çıktığında karşı takım yandan vuruş kazanır.

Ceza Vuruşu: Savunma takımının bir oyuncusu, kendi ceza alanı içinde, karşı takım oyuncularını sert ve tehlikeli engeller ya da golü önlemek için kurallara aykırı davranırsa, karşı takım bir ceza vuruşu kazanır.

Ceza vuruşu; a) Vuruşu yapan takım hata yapar ve gol olursa

b) Savunan takım hata yapar ve gol olmazsa, yinelenir.

Yüzyüze Vuruş: Oyundaki bir duraklama, anında iki takımdan birer oyuncu, arkaları kendi kale çizgilerine dönük, sopaları aralarında duran topu oyuna sokarlar. Bu arada diger oyuncular en az 5 m. uzakta bulunmaları gerekir.

Oyuncu Dışında Kalma: Kuralları üst üste çiğneyen ya da çok sert ve tehlikeli davranışlarda bulunan bir oyuncu 5-10 dakika süre ile ya da oyunun geri kalan bölümü için oyun alanından uzaklaştırılabilir. Oyun dışı bırakılan oyuncunun yerine yedeği giremez.

Sonuç: Top kalenin üst direğinin altında, yan direklerin arasından, çizgiyi tümüyle geçecek biçimde kaleye girerse gol olur.

Başlama vuruşundan, köşe vuruşundan kale atışından, yandan atışdan, yüzyüze vuruşunda ya da kalecinin yaptığı herhangi bir atıştan doğrudan gol atılamaz; ancak serbest vuruş ya da ceza vuruşundan sonra top doğrudan kaleye girerse gol geçerlidir. Top orta hakeme çarpıp kaleye girerse gol sayılır; diğer hakemlere çarpıp kaleye girerse gol sayılmaz.

Oyun süresince daha çok gol atan takım karşılaşmayı kazanır.

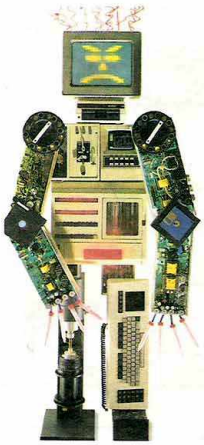

AMATÖR ASTRONOMİYE KİŞİSEL BİR BAKIŞ

Genel olarak "Amatör" sözcüğü, bir işten alınan zevki göstermek üzere olumlu olarak kullanabildiği gibi, bir insanın o işin ehli olmadığını vurgulamak üzere olumsuz biçimde de kullanabilmektedir. Küçümseme amacıyla profosyonellerin kullandığı ikinci biçimi bir kenara bırakacak olursak pek çok alanda araştırma yöntemi iyi bilen araştırmacıların azımsanmayacak başarıları elde ettiğini görüyoruz. Amatör araştırmalarda heyecan dozu doruktadır. Amatör araştırmacı konusuna hiç bir maddi kaygısı olmayan yanlızca araştırma-bulma zevkini tatmin etmek için yaklaşır. Bulunduğu sonuçları başkaları ile paylaşmaktan mutluluk duyarız.

Özel konumuz olan amatör astronomiye bakacak olursak, yukarıda sözünü ettiğimiz avantajlarının yanı sıra hiç de küçümsenmeyecek boyutlarda dezavantajları da olduğunu görüyoruz. Bunlardan başlıcaları yüksek kalite ve fiyatta araçgereç sağlamada, diğer amatör astronomlarla iletişim kurmada ve günlük işlerden araştırmaya zaman ayırabilmede güçlükler olarak sıralanabilir. Amatör astronomi toplulukları veya dernekleri biçiminde örgütlenmek bu dezavantajların tümünü değilse bile önemli bir bölümünü ortadan kaldırabilir.

Yanlızca astronominin ve astronomi gözlemlerinin ne kadar zevkli olabileceğini, imkanları daha kısıtlı olan insanlara anlatmak, astronomiyi amatör düzeyde de olsa bilen ve bundan zevk alan insanların sayısını artırmak bile başlıbaşına bir amaç olabilir. Neler yapılmaz ki çıplak gözle,

BİLİM VE TEKNİK

dürbünle ve basit bir teleskopla ay ve güneş gözlemleri tutulmaları gezegen gözlemleri, yıldız kümeleri, bulutsu gözlemleri ve benzeri. Daha donanımlı amatör gruplar ise nova, göktaşı, kuyruklu yıldız hatta değişen yıldız gözlemleri ile uğraşabilir, buldukları orjinal sonuçları bilimsel dergilerde yayınlayabilirler. Çoğu nova ve kuyruklu yıldızın amatörler tarafından bulunduğu astronomi dünyasında bilinen bir gerçektir. Bir adım daha ileriye gidersek, yeterli el becerileri olan üyelere sahip astronomi toplulukları kendi teleskoplarını bile yapabilirler.

Doğaldır ki, herşey bu yazıda anlatıldığı kadar kolay olmuyor. Araştırma merkezleri ve üniversitelerde çalışan profosyonel astronomların bile ciddi altyapı sorunları gözlemsel araçgereç eksiklikleri ile boğuştuğu ülkemizde amatörlerin önündeki yol daha da uzun ve çetin gözüküyor.

Sonuç olarak eğer astronominin yaygınlaşmasını istiyorsak ki, istiyoruz tüm amatör astronomi topluluklarını her yönden desteklemenin bizim için kaçınılmaz bir görev olduğu kanısındayız.

HAVADAN HAFİF BALSA AĞACI

Balsa ağacının model uçak yapımında kullanılan bir materyal olduğu iyi bilinir. Ancak çok az kişi bu hafif ve güçlü ağacın endüstride örneğin, süper tankerlerin izolasyonu demiryolu araçlarının iç gürültü susturucularında yaygın olarak kullanıldığının farkındadır. Bu kıymetli özelliklerinden dolayı balsa ağacı pahalı ve nadirdir.

Bugünlerde California'daki Lawrancel Livermore Ulusal Laboratuvarının araştırmacıları pek çok uygulamada balsanın yerini alabilecek, tümüyle doğal bir madde hazırladılar. SEA gel veya Safe Emulson Agar Gel.

Esası bir deniz yosunu ekstresi olan agardan elde edilen SEAGEL havadan hafif, katı bir maddedir. Aslında ağırlığı çok az olan bu maddenin havada yüzebilmesi için onun küçük delikciklerine havanın dolmaması gerekir.

Livermore'dan kıdemli bir araştırmacı bilim adamı olan, Robert L. Morrison'a göre SEAGEL vücutça atılabilir, yenmeye elverişli ve tehlikesizdir. Bu madde en hafif formunda kırılgan olmasına karşılık, daha yoğun üretildiğinde balsa ağacı kadar sert yapılabilir. Morrison ayrıca SEAGEL Paket köpüğünün buzdolabı izolatörlerinin ve zaman bağımlı ilaç kapsüllerinin yerine aday olabileceğini de ileri sürmektedir.

ÇOCUK BAHÇESİNDEKİ BEKÇİ

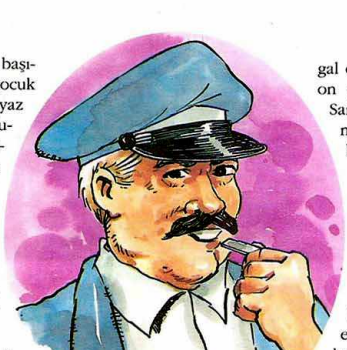

Bizim sokağın alt başına küçük bir çocuk parkı yapıldı. Beyaz badanalı ihata duvarını, yine beyaza boyanmış demir parmaklıklarla çevrelediler. Parkın köşesinde, üzeri kırmızı kiremitlerle örtülü şirin bir bekçi kulubesi var. Orta yaşlı, çatık kaşlı bir amca, bazan bu kulübenin önüne dikilip bas bas bağırır:

"Kapıyı görmedin mi oğlum, ne diye duvardan atlıyorsun?"

"Çimenleri çiğneme koçum, kenardan yürü!"

"Yavrum siz hiç mi mektep medrese görmediniz, salıncağa ayakkabıyla basılır mı, in oradan!"

Ne yalan söyleyeyim, ilk günlerde bu adama çok kızıyordum. Ne diye bağırıyordu? Bu park bizler oynasın diye yapılmamış mıydı? Bekçiyse bekçiliğini bilsin? İkide bir düdük öttürecek ne var yani? Parkı alıp götürmüyoruz ya...

Gerçi ben, bazı çocukların yaptığı gibi, yeşillikleri çiğneyip duvardan atlamıyordum ama, yine de bekçi amcanın bağırmasından anlıyordum. Ne zaman parka gitmek istesem bekçinin orada bulunmadığı bir saati kolluyordum.

Geçen hafta sonunda küçük kardeşimi parka götürdüm. İlle de tahteravalliye bineceğim diye tutturdu. Annemin ısrarı üzerine gitmek zorunda kaldım. Bekçi amca öğle yemeğine gidinceye kadar parkın kapısında bekledik. Sabırsızlıkla içeri dalmak isteyen kardeşimi zor zaptettim. Oyun alanı tıklım tıklım doluydu. Her oyuncağı başında uzun bir kuyruk oluşmuştu. Ben de kardeşimin elinden tutup, tahteravalli kuyruğuna girdim. Bize sıra gelmediği gibi, bizim önümüzdeki çocukların da kıpırdamaya niyetleri yoktu. Çünkü delikanlı denilecek yaşta iki erkek çocuğu, tahteravalliyi yarım saattenberi işgal ediyordu. Belki de on altı on yedi yaşlarında vardılar. Sanki tahteravalli babalarının malıymış gibi, kalkmak bilmiyorlardı. Birinin ayaklarında kocaman potinleri vardı. Artık nereye basmışsa, her yanı çamur içerisindeydi. Biraz sonra, oturduğu yerden kalkıp tahtarevallinin üzerine çıktı.. Karşısındaki arkadaşına da işaret edip ayağa kalkmasını söyledi. Sonra, birlikte zıplamaya başladılar. Çocuğun ayakkabasındaki çamur, her yana

bulaşmıştı. Kara kara düşünmeye başladım. Evden çıkarken, annem:

"Dikkatli olun, üstünüzü başınızı kirletmeyin" diye sıkı sıkıya tenbih etmişti. Bu çamurlu şeyin üzerine kardeşimi nasıl bindirecektim. Bindirmeden eve götürsem, ter ter tepinir ağlardı. Tahteravallideki çocuklara iyice sinirlenmiştim:

– İnin artık, diye bağırdım. Herkes sizi mi bekleyecek? Biz de bineceğiz.

Sanki bu sözleri söylediğime pişman oldum. Ayakkabıları çamurlu olan çocuk, pazılarını şişirip önüme dikilmez mi? Kocaman gövdesini gö-

rünce ödüm patladı. Boncuk boncuk terlemeye başladım. Hele yakamı tutup;

– Erkeksen gel de indir, diye beni itmeye başlaması yok mu, kanımı dondurdu.

Küçük kardeşim heyecana kapılmış ağlıyordu. Bu iri yapılı ve benden en az altı yaş büyük olan çocuğun elinden kurtulmak imkansızdı. Aklıma gelen tek çareye başvurmak zorunda kaldım:

–"Bekçi amcaa!" diye bağırdım.

Bu imdat çığlığı herşeye yetti. Çocuk yakamı bırakmakla kalmadı, parkı bile terketti. Arkadaşlarıyla birlikte, demir parmaklıklı duvarı bir çırpıda aşıp, gözden kayboldu. Meğer o yaştaki çocukların, parktaki oyuncaklara binmesi ve işgal etmesi yasakmış.

Ne kadar rahatladığımı artık siz bir düşünün...

Gerçi bekçi amca benim çığlığımı duymamıştı ama, onun adını söylemek o baş belası çocukları kaçırmaya yetmişti.

Daha önce bir kaç gün öncesine kadar, kendisine öfkeyle baktığım bekçi amcayı artık sevmeye başlamıştım. Meğer o'nun bağırıp çağırmaları boşuna değilmiş. Her düdük çalıp bağırdığında, bizi korkutmak için değil, bir kötülüğe engel olmak için çalıştığını artık daha iyi anlıyorum.

Üzeyir GÜNDÜZ

DİN ve AHLAK ÜZERİNE

ÇOCUKLAR BİR MİLLETİN GELECEĞİDİR

Çocuklarımız maddi-manevi bütün varlığımızı teslim edeceğimiz varislerimizdir. Vatanımızın ve miletimizin geleceği onların dini, milli ve ahlaki yönlerinden çok iyi yetiştirilmesine bağlıdır. Bu sebeple onların vücutça sağlıklı, dini ve milli kültürümüze bağlı, vatan ve millet sevgisiyle dolu olarak yetiştirilmeleri her anne babanın başta gelen görevidir. Çocuklarımız insanlık meziyetinin, yurt ve millet sevgisinin, dini ve milli geleneklerimizin birer sembolü olarak yetiştirilip terbiye edilmelidir. Bu konuda ana-babaya pek çok görevler düşmektedir.

Ana-baba çocuğunu dövmeden, kızıp azarlamadan sevgi ve şefkatle büyütmelidir. Onların ilahi emanet olduklarını unutmamalıdır. Çocuklar beslenme ve bakımdan daha çok sevgi ve şefkate muhtaçtır. Ailedeki geçimsizlikler ve huzursuzluklar, onların ruhi durumlarını etkiler. Sevgisizlik çocuğun hareketlerinde dengesizlikler meydana getirir.

Bugün psikoloji ve pedagoji gibi ilimlerin ilerlemiş olması şunu ortaya koymuştur. "Kişide görülen şahsiyet bozuklukları, onun küçüklüğünde gördüğü terbiye tarzının çocukken yersiz müdahalelerle şuur altına itilen tatminsizliklerin sonucudur.

Küçüklüğünde sağlam dini ve milli terbiye almayanlar, büyüdükleri zaman hangi mevkiye yükselirlerse şahsiyet zaafları gösterirler.

Peygamber Efendimiz bize "Çocuklarımıza küçük yaşta Peygamberi sevdirin" diye emretmiştir. Evet "Çocuklara Peygamberi öğretin demeniş; "Sevdirin" demiş, çünkü çocuk öğrenmeden evvel sever. O sevgi onun yaratılışında vardır. Ondaki her sevginin kaynağı da Allah ve Peygamber sevgisidir. Ama bunun için önce ana-babanın Allah'ı Peygamberi sevmesi ve onlara bağlılığını her zaman göstermesi gerekir. Ana-baba namaz kılmaz, Allah'ın emirlerine saygı gös-

termezse çocuk, ana-babadan daha yüksek bir otoriteye nasıl bağlanabilir?

Peygamberimiz daha sonra çocuğu yedi yaşında namaza başlatmamızı emretmiş ve kılmadığı takdirde on yaşından itibaren hafifçe dövülmelerini tavsiye etmiştir. Çocuk buluğ çağına gelmeden temizliği, abdesti, guslü, namazı, orucu, iyiyi, kötüyü helal ve haramları öğrenmeleri gerekir.

Ailemizi, kendimizin ve milletimizin geleceğini tayin edecek olan çocuklarımız ne kadar titiz, sağlam ve ruhen olgun yetişirlerse, geleceğimize o kadar güvenli bakmamız mümkün olacaktır.

Ana-baba çocuklarına haram lokma yedirmemelidir. Buna çok itina göstermeli, kazancına kul hakkı karıştırmamalıdır. Hastalıklı tohumdan hastalıklı ürün elde edilir. Bu nedenle çocuk ana rahmine düşmeden önce nesil bozulması önlenmelidir.

Haram lokma ve alkollü içkiler, nesli bozan unsurların başında gelmektedir. Haram lokma ile beslenen çocuklar haramzade olur, anarşist olur. Allah o çocuğu haram yiyen ana-babasının başına musallat eder.

Bunlardan sonra çocuğa dünyası ve ahireti ile ilgili bilgileri öğretmek, onu bir meslek sahibi yapmak gerekir. Helal kazanç yollarını temin ettikten sonra da onları geciktirmeden evlendirmek, böylece yanlış yollara düşmelerini önlemek lazımdır. Böylece hem onların hem de ailenin ve cemiyetin iffeti korunmuş olacaktır.

Çocuklar ve gençlerimizi, cemiyet ve milletimizin geleceğinin teminatıdır. Onların özellikle ruhi ve manevi terbiyelerine çok dikkat etmek zorundayız. Onları hayata iyi hazırlarsak, karşılacakları değişik durumlara uyumsuzluk göstermezler ve toplumun dışına itilmezler. Nitekim Hazreti Ali, "Çocuklarınızı sizden sonraki zamanlar için yetiştirin." demiştir. Bu, oranların her devre uyarak, şahsiyetsiz olmalarını değil aksine şahsiyetlerini korumalarını sağlar.

Bu sebeple, Peygamberimiz (S.A.V.) Çocuklara devrin spor faaliyetlerini öğretmeyi tavsiye etmiş ata binmeyi, kılıç kuşanmayı, yüzmeyi, güreş öğretmelerini istemiştir. Unutmayalım ki gençliğini boş ve eğlenmekle geçirenler, ihtiyarlığını ağlamakla, pişmanlık ve el açmakla geçirirler.

Çocukları, gençleri ve milletin geleceğini böyle bir akibetten korumak bizim gayretimize bağlıdır.

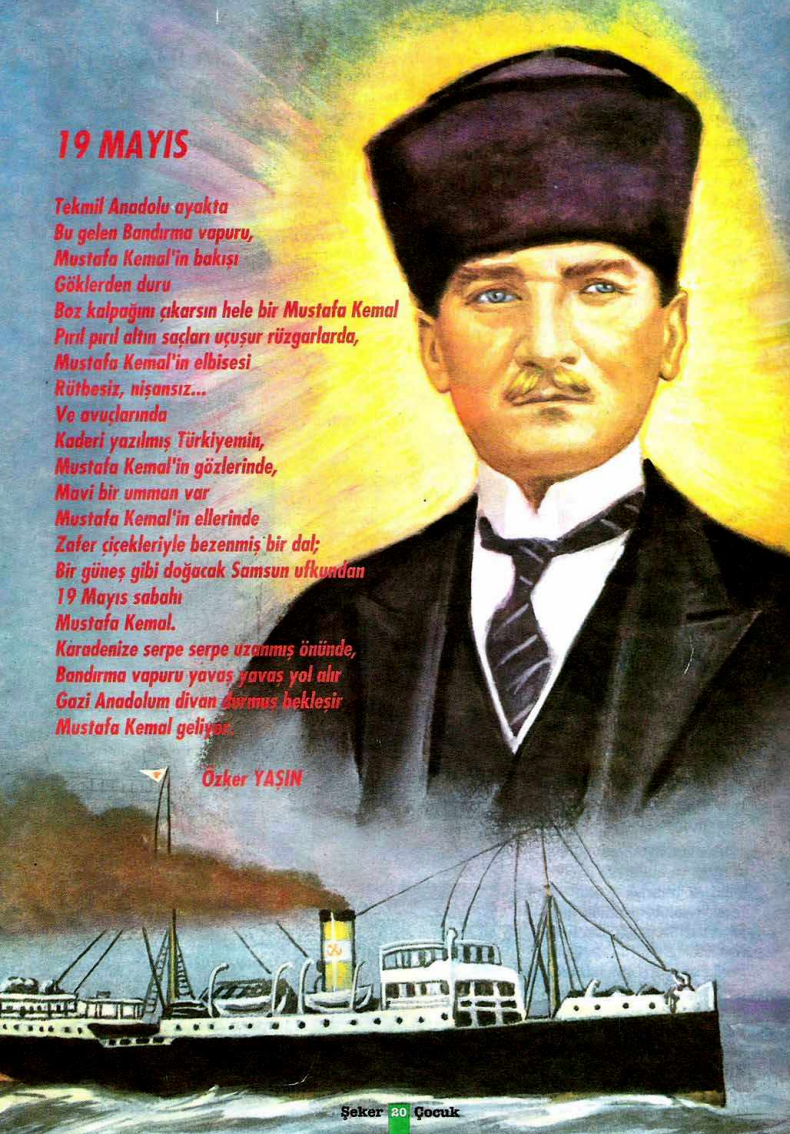

19 MAYIS

Tekmil Anadolu ayakta
Bu gelen Bandırma vapuru,
Mustafa Kemal'in bakışı
Göklerden duru
Boz kalpağını çıkarsın hele bir Mustafa Kemal
Pırıl pırıl altın saçları uçuşur rüzgarlarda,
Mustafa Kemal'in elbisesi
Rütbesiz, nişansız...
Ve avuçlarında
Kaderi yazılmış Türkiyemin,
Mustafa Kemal'in gözlerinde,
Mavi bir umman var
Mustafa Kemal'in ellerinde
Zafer çiçekleriyle bezenmiş bir dal;
Bir güneş gibi doğacak Samsun ufkundan
19 Mayıs sabahı
Mustafa Kemal.
Karadenize serpe serpe uzanmış önünde,
Bandırma vapuru yavaş yavaş yol alır
Gazi Anadolum divan durmuş bekleşir
Mustafa Kemal geliyor.

Özker YAŞIN

Aşağıdaki 5 elmastan hangisinin beyazı daha çoktur.
Göz yanılmasına dikkat edin.

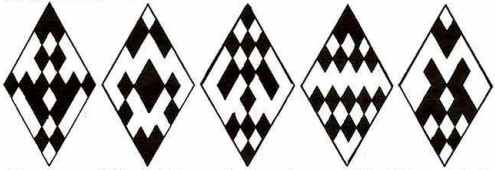

Düşün Bul

Selma Hanım evini taşıttı. Yalnız eşyalar bu arada zarar gördü ve bir kısmı da kayboldu. Zarar gören eşyayı ve kaybolan eşyaları bulabilecek misiniz?

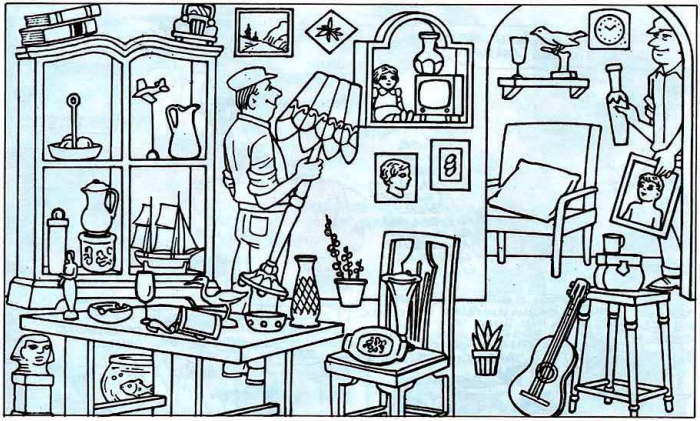

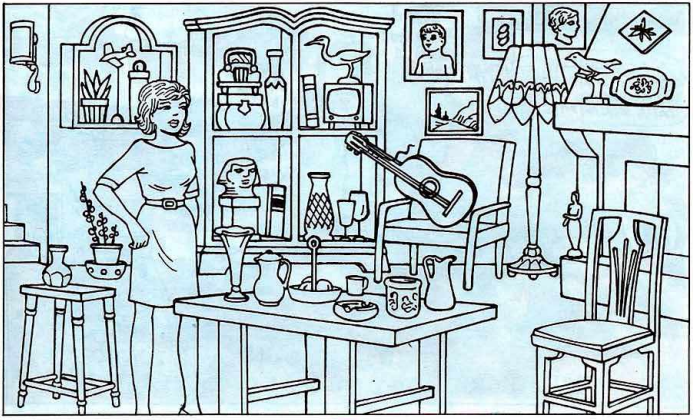

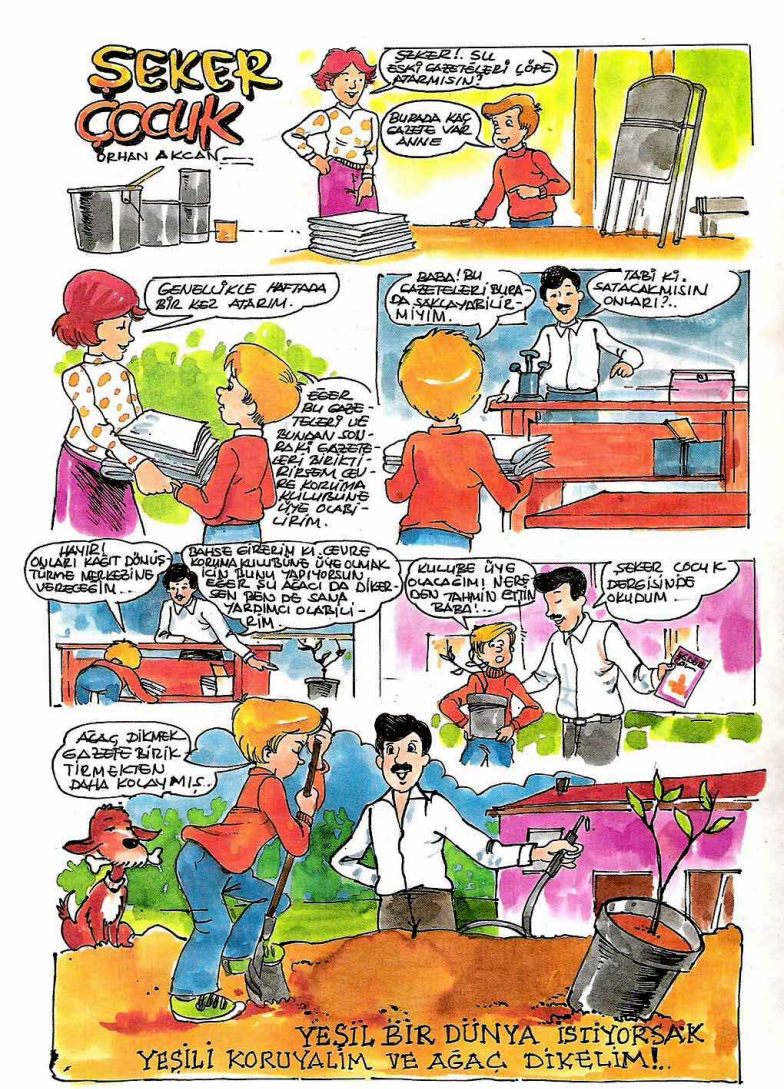
ŞEKER ÇOCUK
ORHAN AKCAN
ŞEKER!. SU EŞİ GAZETELERİ ÇÖPE ATMIŞSIN?
BURADA KAÇ GAZETE VAR ANNE
GENELLİKLE HAFTADA BİR KEZ ATARIM.
EĞER BU GAZETELERİ ÜÇ BUKLAM SOLAK GAZETELERİ BİRİKTİRİRSEM ÇEVRE KORUMA KULÜBÜNE ÜYE OLABİLİRİM.
BABA! BU GAZETELERİ BURADA SAKLAYABİLİRMİYİM.
TABİ Kİ. SATACAKMISIN ONLARI?..
HAYIR! ONLARI KAĞIT DÖNÜŞTÜRME MERKEZİNE VERECEĞİM..
BAHSE GİRERİM Kİ ÇEVRE KORUMA KULÜBÜNE ÜYE OLMAK İÇİN BUNU YAPIYORSUN. EĞER SU AĞACI DA DİKERSEN BEN DE SANA YARDIMCI OLABİLİRİM.
KULÜBE ÜYE OLACAĞIM! NEREDEN TAHMİN ETTİN BABA!..
ŞEKER ÇOCUK DERGİSİNDE OKUDUM.
AĞAÇ DİKMEK GAZETE BİRİKTİRMEKTEN DAHA KOLAYMIŞ.
YEŞİL BİR DÜNYA İSTİYORSAK
YEŞİLİ KORUYALIM VE AĞAÇ DİKELİM!..

TEST

1- 40 ve 72 metrelik kumaşları en büyük uzunlukta, atmayacak biçimde parçalara ayırmak istiyoruz. Her bir parçanın uzunluğu kaç metre olmalıdır?

A- 5 B- 8 C-9 D- 18

2- Elindeki saydam cismi kitap ile gözü arasında tutan bir kişiyi yazıları büyük olarak görüyor. Bu kişinin elindeki cisim aşağıdakilerden hangisidir?

A- İnce kenarlı mercek

B- Cam prizma

C- Kalın kenarlı mercek

D- Pencere camı

3- Ses dalgalarının havadaki hızı 1 saniyede 340 metredir. Bir arkadaşımız size 1700 metre uzakta ise siz ona bağırsanız kaç saniye sonra sizin bağırdığınızı işitebilir?

A- 10 saniye B- 8 saniye

C- 5 saniye D- 2 saniye

4- Aşağıdaki sesle ilgili bilgilerin hangisi yanlıştır?

A- Bir ilaç tüpü, kenarından boşken üflendiğinde çıkardığı ses, içerisinde bir miktar su varken üflendiğinde çıkardığı sese göre daha kalındır.

B- Aynı sesin değişik ses kaynaklarından çıktığı zaman gösterdiği farka sesin tınısı denir.

C-Ses dalgaları, katı maddelerde, sıvı gazlara göre daha hızlı yayılır.

D- Ses kaynakları çok hızlı titreşirse kalın, daha yavaş titreşirse ince ses meydana gelir.

5- Aşağıdakilerden kaç tanesi yeryüzünde değişik bitki örtülerinin bulunmasının sebebidir?

I- Toprak yapısının her yerde aynı olmayışı

II- Yeraltı su yatağının her yerde değişik derinlikte bulunması.

III- Bitki örtüsünün bulunduğu yerin iklimi

IV- Bir bitkinin her bölgede yetişmesi.

A- Birinci **B- Üçüncü**
C- İkinci **D- Dördüncü**

6- Aşağıdakilerden hagisinde hece düşmesi yoktur?

A- Boylu boyunca uzanmak
B- Boynunun borcu olmak
C- Aklını başına devşirmek
D- Aklı başından gitmek

7- "En büyük öğretmen başöğretmenimiz Atatürk'tür" Cümlesindeki başöğretmen ve Atatürk kelimeleri, yapılarına göre ne çeşit birer kelimedir?

A- Yalın **C- Birleşik**
B- Türemiş **D- Basit**

8- Aşağıdaki bileşik isimlerin hangisinde bileşen kelimelerden biri gerçek anlamını korumaktadır?

A- Açıkgöz **C- Aslanağzı**
B- Hanımeli **D- Rüzgargülü**

9- Aşağıdakilerden hagisinde Demir-Pas arasındaki ilişkiye benzer bir ilişki vardır?

A- Karbuz-Kabak **C- Ayakkabı-boya**
B- Elma-Çürük **D- Rüzgargülü**

10- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bir şeye karşı aşırı ilgi göstermek" anlamı vardır?

A- Arkadaşım, bu sıra iyice okumaya düştü.
B- Kardeşim bu sene iyi bir sınıfa düştü.
C- Ev yıkılacağı için kiracıya çıkmak düştü.
D- Verilen örnekler konuya uygun düştü.

11- Hem devlet hem de belediyeler tarafından kurulan kuruluşlar hangisidir?

A- Bölge Çalışma Müdürlüğü
B- Deftarlık
C- Hastahane
D- Nüfus Müdürlüğü

12- Yurdumuzun coğrafi konum bakımından taşıdığı önemi aşağıdakilerden hagisi en iyi belirtir?

A- Kuzey Yarım kürede bulnması
B- İç Anadolu
C- Doğu Anadolu
D- Güneydoğu Anadolu

13- Aşağıdaki platolardan hangisi Akdeniz Bölgesinde yer alır?

A- Haymana **B- Taşeli**
C- Cihanbeyli **D- Bozok**

TEKE TEK • Ömer Seyfettin • Çizen: Orhan Dündar

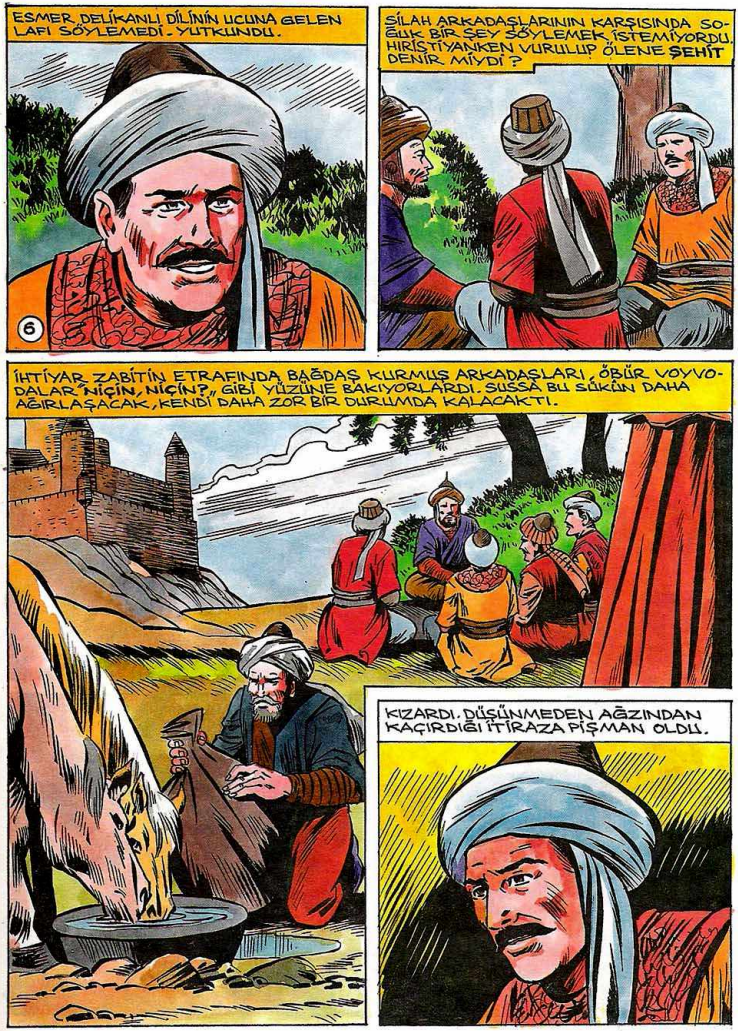
ESMER DELİKANLI DİLİNİN UCUNA GELEN LAFI SÖYLEMEDİ - YUTKUNDU.
6
SİLAH ARKADAŞLARININ KARŞISINDA SOĞUK BİR ŞEY SÖYLEMEK İSTEMİYORDU. HIRİSTİYANKEN VURULUP ÖLENE ŞEHİT DENİR MİYDİ ?
İHTİYAR ZABİTİN ETRAFINDA BAĞDAŞ KURMUŞ ARKADAŞLARI, ÖBÜR VOYVODALAR, „NİÇİN, NİÇİN?„ GİBİ YÜZÜNE BAKIYORLARDI. SUSSA BU SÜKÛN DAHA AĞIRLAŞACAK, KENDİ DAHA ZOR BİR DURUMDA KALACAKTI.
KIZARDI. DÜŞÜNMEDEN AĞZINDAN KAÇIRDIĞI İTİRAZA PİŞMAN OLDU.

ARTIK HİÇ BİR KAÇAMAK YOLU YOKTU.
DEDENİN ADI NEYDİ?
7
SUNGUR...
AY, TÜRK MÜYDÜ?!
HEM CED-BECET*
*CEDBECET; Büyükbabadan büyükbabaya geçme süreciyle.
HIRİSTİYANLARIN ORDUSUNDA MI ASKERDİ?

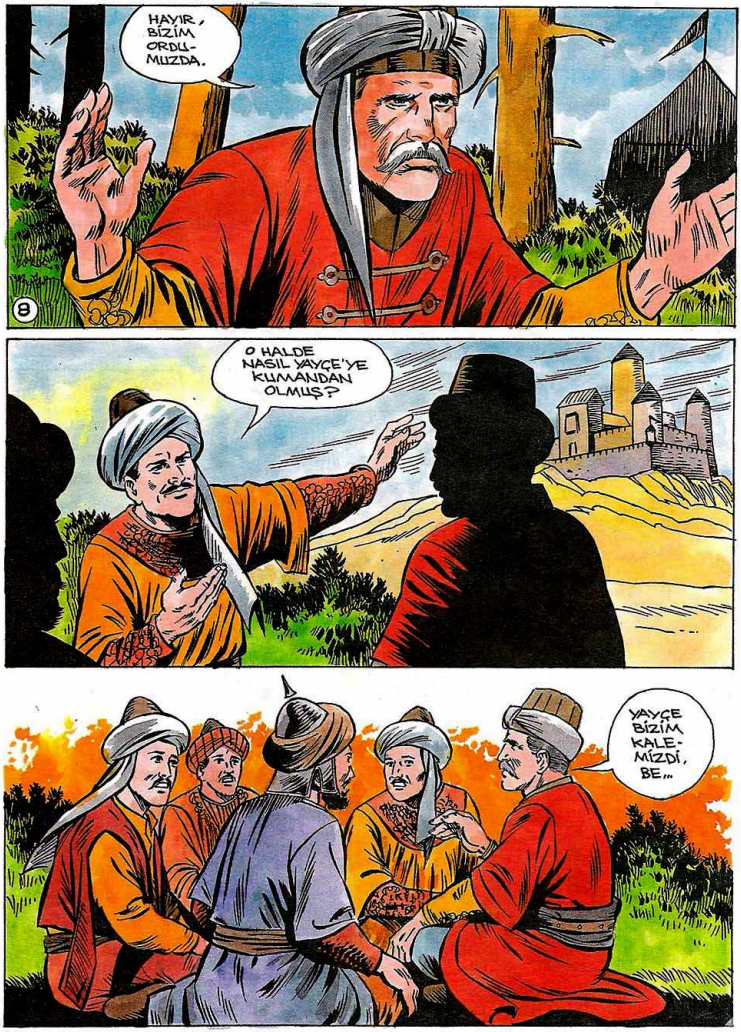
HAYIR, BİZİM ORDUMUZDA.
8
O HALDE NASIL YAYÇE'YE KUMANDAN OLMUŞ?
YAYÇE BİZİM KALEMİZDİ, BE...

GENÇ, CESUR, KAHRAMAN VOYVODALAR ŞAŞTILAR. BUNLAR TAM HARP ADAMLARIYDI. YALNIZ ALDIKLARI EMİRLE YAPACAKLARI ŞEYİ BİLİRLERDİ.

SANATLARI İÇİNDE O KADAR KAYBOLMUŞLARDI Kİ... OLAYLARA HİÇ ÖNEM VERMEZLERDİ.

UZAK YAKIN TARİHİNİ DEĞİL, HATTA ZAMANINDA KENDİ YAPTIKLARI ŞEYLERİ BİLE BİLMEZLER.

YURDUKLARI KASABALARIN, YAĞMA ETTİKLERİ KENTLERİN ADLARINI BİLE UNUTURLARDI.

MEKTUP ARKADAŞLARI

ŞEKER ÇOCUK DERGİSİ
MEKTUP ARKADAŞLARI KÖŞESİ
P.K. 149-150
06663 Küçükesat - ANKARA

Eda Tanrıöver

Değirmicem Mah. 6 nolu Sok. No: 25 Kardeşler Apt. Daire 5 Gaziantep

Merhaba ben Eda Tanrıöver;

Öncelikle böyle bir bölümü hazırlayıp, bizleri dünyanın en önemli olayı olan mektup dostluğundan yoksun bırakmadığınız için tüm "Şeker Çocuk Dergisi" çalışanlarına teşekkür ederim.

Ben 29 Şubat 1980 doğumluyum, orta 3'e gidiyorum. Barış Manço, Zeki Müren gibi büyük ünlülerin hayranıyım.

Hobilerim: Şiir okuyup, şiir yazmak, ders çalışmak, kitap okumak, müzik dinlemek, resim yapmak, çevremdekileri mutlu edip onları anlattığım fıkralarımla güldürmektir.

Fobilerim: Yanlızlık, kimsesiz bir dünyada dostsuz kalmak.

Ben özellikle mektup arkadaşımın İstanbul, Gaziantep, Antalya gibi güzel şehirlerden olmasını isterdim.

Göknil Alisinoğlu

Harmanlar Mah. Derya Mustafa Paşa Cad. No: 19/3 05300 Merzifon

Merhaba;

Ben Göknil Alisinoğlu. 12 Yaşındayım. Cumhuriyet Ortaokulu 6-D sınıfında okumaktayımı. Merzifon'da oturuyoruz. Ben mektup arkadaşları köşesini okudum ve çok beğendim. Uzun zamandır bir mektup arkadaşımın olmasını istiyordum. Ayrıca bunun bir başka nedeni var. Ben tek çocuğum. Ne ablam agabeyim nede kardeşim var. Ama hiç üzülmüyorum. Mektup arkadaşımın kız ya da erkek olması farketmez. Yeter ki mektup arkadaşım olsun diyorum.

Birazda ailem, derslerim ve hobilerimden bahsetmek istiyorum. Annem ve babam çalışıyor. Annem memur, babam ise esnaf. Derslerim çok iyi. Başarılı bir öğrenciyim. İlk dönem teşekkür getirdim. Bu dönem ise takdir bekliyorum. Hobilerim ise gezmek, müzik dinlemek, şarkı söylemek, basketbol oynamak ve kitap okumaktır. Ayrıca hayvanlarda çok severim ama bazılarından korkarım. Mektup arkadaşamının bana fotoğrafını göndermesini de istiyorum.

Raziye

Çatlar Mahallesi Sites Sokak No: 12 20600 Çivril / Denizli

Merhaba! Ben Raziye 13 yaşındayım. Esmer, kahverengi gözlü, normal boylu biriyim Şeker Çocuk okuyorum. Müzik dinlemeyi, flüt çalmayı çok seviyorum. Ayrıca vakit buldukça spor yapıyorum. Doğayı ve özellikle çiçekleri çok seviyorum. Mektup arkadaşlığında kız-erkek farketmez ben yinede mektubunuzu bekliyorum (Resimleriyle)

Sevgilerimle

Sevil Karabıyık

Sanatoryum Cad. Cennet Sok. Kaynak Apt. 2/2 Keçiören / Ankara

Merhaba,

Ben Şeker Çocuk Dergisi'ni çok seven ve hiçbir sayısını kaçırmayan kendi halimde bir kızım. Şeker Çocuk Dergisi'ndeki 'Mektup Arkadaşları Köşesi'ni görünce çok sevindim ve hemen kağıdı, kalemi elime aldım, yazmaya başladım. Çünkü, ben her zaman bir mektup arkadaşımın olmasını istemişimdir.

Şimdi size kendimi kısaca tanıtayım;

Adım, Sevil Karabıyık, 1982 Ankara doğumluyum. Şu anda Ankara'da oturuyoruz. Keçiören Lisesinde 1-B sınıfında okuyurom. Hobilerim; Müzik dinlemek, gezmek ve hayvanları sevmek. Ben, oturduğumuz mahalleyi, arkadaşlarımı, okulumu, Ankara'yı ve öğretmenlerimi çok seviyorum. Ama ençok benim en iyi arkadaşım olan Şeker Çocuk Dergisini seviyorum. Ve Şeker Çocuğa böyle güzel fikirleri yayınladığı için çok TEŞEKKÜR ediyorum.

Sevgilerimle

Duygu Düzci

Kurtuluş İlköğretim Okulu 4/B Sınıfı 1380 76000 Iğdır

Ben Duygu Düzci 1983 Iğdır doğumluyum. Kurtuluş İlköğretim Okulu 4/B sınıfında okuyurom. Benden büyük bir abim bir ablam var. Abim liseyi bitirmiş üniversiteye hazırlanıyor. Ablam da Üniversiteye hazırlanıyor. Ben ise ilkokul dörtde gidiyorum. Babam serbest meslek annem ise ev hamıdır. En çok hoşlandığım şeyler Şeker Çocuk Dergisi'ni okumak ve ders çalışmak. 11 yaşındayım Kasım'ın dördünde 12 yaşına gireceğim. Derslerim çok iyi 1. dönem takdir belgesi almıştım. korktuğum şeyler, gece evde yalnız kalmak. Sevdiğim ailem, öğretmenim, arkadaşlarım ve okuldur. En iyi arkadaşım Şeker Çocuk Dergisi'dir.

Cemil Cufadar

Yukarı Nohutlu Mah. Şen Sok. Okur Apt. 9/5 Yozgat

Kıymetli Şeker Çocuk Dergisi Çalışanları

Bu mektubu sizlere kendime bir mektup arkadaşı bulmak için yazıyorum. Ben 13 yaşında Orta Okul 1. Sınıf öğrencisiyim. Yozgat'ta oturuyoruz ve burda okuyorum.

Özel zevklerim: Şeker Çocuk Dergisi okumak ve bu dergideki testleri bulmacaları çözmek, müzik dinlemek, futbol ve basketbol oynamak. Ben okulumda başarılı bir öğrenciyim. Satırlarına son verirken sizden bana bu konuda yardımcı olduğunuz için teşekkür ederim.

Selamlar Saygılar

SİZİN KÖŞENİZ

ANNECİĞİM

Canımdan kıymetlisin
Benim canım anneciğim
Seni hiç bir şeye değişmem
Benim canım anneciğim

Sen, bana öğrettin
Dürüstü, sevgiyi, iyiyi, kötüyü
Sen öğrettin bana
Benim canım anneciğim

Sana ne vereceğim
Sevgimi göstereyim
Canımdan kıymetlisin
Benim canım anneciğim

Annelerin en iyisi
Annelerin en güzeli
Seni hiç bir şeye değişmem
Benim canım anneceğim

Ebru DAMOĞLU
50. Yıl İlkokulu
Ödemiş / İZMİR

Merve Yüksel - Keçiören

BİR FIKRA

RAFLARI TAŞIYOR

Akıl hastanesinde doktor, iki hastasına;
– Şu dolabı yukarı taşıyın, der
Biraz sonra deli dolabı omuzlamış yukarı çıkarmaktayken doktor görüp sorar;
– Oğlum hani öteki arkadaşın?
– Arkadaşım dolabın içinde rafları taşıyor!...

Murat ŞENYAYLA

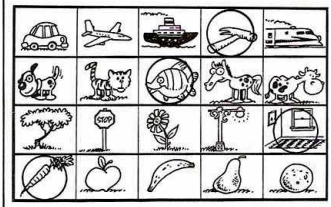

CEVAPLAR... CEVAPLAR..

DÜŞÜN BUL BİL
Sayfa 21

Yastık, akvaryum, oyuncak bebek, gemi maketi, saat ve raf

Zarar gören eşya: telin kopan gitar

Sayfa 22-23'deki Test'in cevapları

1- B	6-A	11- C
2- A	7- C	12- D
3- C	8- D	13- B
4- D	9- B	
5-B	10-A	

ÖZLÜ SÖZLER

- **Yumuşak huylu atın tekmesi pektir.**
- **Testinin içinde ne varsa dışına o sızar**
- **Deve kadar boynun olacağına horoz kadar aklın olsun**
- **Devler gibi eser vermek için karıncalar gibi çalışmak gerekir.**

M. Fatih Şallı

Derya Dağdelen, 1B, Ataköy İlkokulu, İSTANBUL

BABACIĞIM

Evimizin direğisin!
Gözümüzün bebeğisin!
Ne sevimli, ne iyisin
Benim canım babacığım.

Akşamları sen gelince,
Kapılırız hep sevince,
Gündüz olur bize gece,
Benim canım babacığım.

Biz güleriz sen gülersin
Zevkle yeriz sen de yersen
Hep dinleriz sen ne dersen
Benim canım babacığım.

Sevgi Ayyıldız
Yüzbaşı Abdurrahman Özalp
İlkokulu
5/B IĞDIR

Sevgili Şeker Bank

Her zaman yanındayız,
Her zaman peşindeyiz,
Bütün gün el eleyiz,
Sevgili Şeker Bank

Gelemezsem üzülürüm,
Gelmezsen darılırım,
Sevmezsen küserim,
Sevgili Şeker Bank

Neslihan Ezgi
ANKARA

Erol Akay, Lüleburgaz

OKUL

Çevreyi aydınlatır.
Cahillikten kurtarır
Geleceği parlatır.
Çok çalışkan olalım.

Bu vatan için.
Gelin okulu temizleyelim.

Okula yardım edelim.
Bayrağa selam verelim.
Bu vatan izin

Özgür Özçelik

Seve seve boya

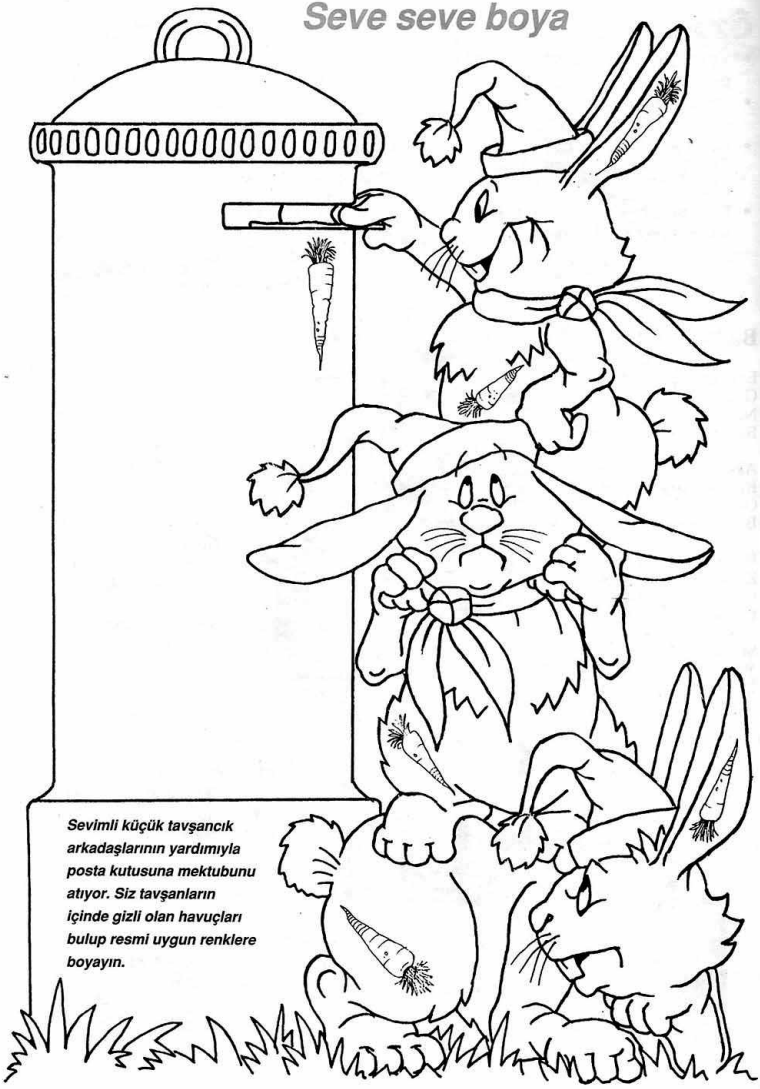

Sevimli küçük tavşancık arkadaşlarının yardımıyla posta kutusuna mektubunu atıyor. Siz tavşanların içinde gizli olan havuçları bulup resmi uygun renklere boyayın.

ŞEKER ÇOCUKLARIMIZ

Fırat ŞENGÜL

Hande ŞAHİN

Ayşegül - Bekir Özgür - Meliha RASAN

Mert AYKUT

Kubilay Hamit HALAT

Burak - Bora HAYKIR

Neslihan HALAT

Güldehan BATO

Mehmet Gökhan TAĞMAT
Deniz TAĞMAT

Meral AKDOĞAN

Y. Göktuğ GÜL

Zeynep AYRAÇ

Oğuzhan BAYKAL

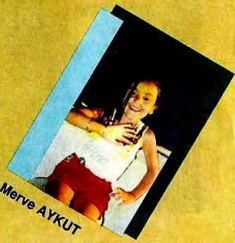
Merve AYKUT

Sevinç şarkısı

Gelecek umutlu,
Çocuklar mutlu olsun

ŞEKERBANK
BÜYÜYEN TÜRKİYE'NİN
GELİŞEN BANKASI

Ajans - Türk Matbaacılık Sanayii A.Ş. / Ankara, *278 08 24